

KOMISJONI RAKENDUSMÄÄRUS (EL) 2023/1572,

25. juuli 2023,

millega kehtestatakse erand rakendusmäärusest (EL) 2019/2072 seoses Liibanoni teatavatest piirkondadest pärit hariliku kartuli (*Solanum tuberosum* L.) mugulate, välja arvatud istutamiseks ettenähtud mugulate liidu territooriumile sissetoomisega

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. oktoober 2016. aasta määrust (EL) 2016/2031, mis käsitleb taimekahjustajatevastaseid kaitsemeetmeid, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruseid (EL) nr 228/2013, (EL) nr 652/2014 ja (EL) nr 1143/2014 ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiivid 69/464/EMÜ, 74/647/EMÜ, 93/85/EMÜ, 98/57/EÜ, 2000/29/EÜ, 2006/91/EÜ ja 2007/33/EÜ, ⁽¹⁾ eriti selle artikli 40 lõiget 2 ja artikli 41 lõiget 1,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. märtsi 2017. aasta määrust (EL) 2017/625, mis käsitleb ametlikku kontrolli ja muid ametlikke toiminguid, mida tehakse eesmärgiga tagada toidu- ja söödaalaste õigusnormide ning loomatervise ja loomade heaolu, taimetervise- ja taimekaitsevahendite alaste õigusnormide kohaldamine, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruseid (EÜ) nr 999/2001, (EÜ) nr 396/2005, (EÜ) nr 1069/2009, (EÜ) nr 1107/2009, (EL) nr 1151/2012, (EL) nr 652/2014, (EL) 2016/429 ja (EL) 2016/2031, nõukogu määruseid (EÜ) nr 1/2005 ja (EÜ) nr 1099/2009 ning nõukogu direktiive 98/58/EÜ, 1999/74/EÜ, 2007/43/EÜ, 2008/119/EÜ ja 2008/120/EÜ ning millega tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrused (EÜ) nr 854/2004 ja (EÜ) nr 882/2004, nõukogu direktiivid 89/608/EMÜ, 89/662/EMÜ, 90/425/EMÜ, 91/496/EMÜ, 96/23/EÜ, 96/93/EÜ ja 97/78/EÜ ja nõukogu otsus 92/438/EMÜ (ametliku kontrolli määrus), ⁽²⁾ eriti selle artiklit 52,

ning arvestades järgmist:

- (1) Komisjoni rakendusotsusega (EL) 2019/1614 ⁽³⁾ lubati liikmesriikidel Liibanoni Akkari ja Bekaa piirkonnast pärit hariliku kartuli (*Solanum tuberosum* L.) (edaspidi „määratletud taim“) mugulate (v.a istutamiseks ettenähtud mugulad) puhul kehtestada erandeid teatavatest nõukogu direktiivi 2000/29/EÜ ⁽⁴⁾ sätetest.
- (2) Liibanon esitas 12. jaanuaril 2023 taotluse pikendada rakendusotsusega (EL) 2019/1614 kehtestatud erandit 31. märtsi 2023 järgseks ajaks.
- (3) Määrusega (EL) 2016/2031 asendati direktiiv 2000/29/EÜ ning komisjoni rakendusmäärusega (EL) 2019/2072 ⁽⁵⁾ asendati kõnealuse direktiivi I–V lisa.

⁽¹⁾ ELT L 317, 23.11.2016, lk 4.

⁽²⁾ ELT L 95, 7.4.2017, lk 1.

⁽³⁾ Komisjoni 26. september 2019. aasta rakendusotsus (EL) 2019/1614, millega lubatakse liikmesriikidel Liibanoni Akkari ja Bekaa piirkonnast pärit kartulite, välja arvatud seemnekartuliks ettenähtud kartulite puhul kehtestada erandeid teatavatest nõukogu direktiivi 2000/29/EÜ sätetest (ELT L 250, 30.9.2019, lk 85).

⁽⁴⁾ Nõukogu 8. mai 2000. aasta direktiiv 2000/29/EÜ taimedele või taimsetele saadustele kahjulike organismide ühendusse sissetoomise ja seal levimise vastu võetavate kaitsemeetmete kohta (EÜT L 169, 10.7.2000, lk 1).

⁽⁵⁾ Komisjoni 28. novembri 2019. aasta rakendusmäärus (EL) 2019/2072, millega kehtestatakse ühetaolised tingimused Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2016/2031 rakendamiseks seoses taimekahjustajatevastaste kaitsemeetmetega ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni määrus (EÜ) nr 690/2008 ja muudetakse komisjoni rakendusmäärust (EL) 2018/2019 (ELT L 319, 10.12.2019, lk 1).

- (4) Rakendusmääruses (EL) 2019/2072 on sätestatud nõuded, mis käsitlevad teatavate taimede, taimsete saaduste või muude objektide sissetoomist liidu territooriumile, et kaitsta liidu territooriumi fütosanitaarse riskide eest. Kõnealuse määruse VI lisa punkti 17 alapunktidega a ja b on keelatud hariliku kartuli (*Solanum tuberosum* L.) mugulate sissetoomine liidu territooriumile, välja arvatud juhul, kui mugulad on pärit teatavatest kolmandatest riikidest või piirkondadest või riikidest, mis on teadaolevalt vabad taimekahjustajast *Clavibacter sepedonicus* (edaspidi „määratletud taimekahjustaja“), või kus kohaldatakse eeskirju, mis on tunnistatud samaväärseks kõnealuse taimekahjustaja kõrvaldamiseks kehtestatud liidu eeskirjadega.
- (5) Liibanon on esitanud teabe, et Akkari ja Bekaa piirkonnad on 2020., 2021. ja 2022. aasta kasvuhooajal olnud määratletud taimekahjustajast vabad. Sellest teabest nähtub, et määratletud taimi kasvatatakse sobivates fütosanitaaringimustes, et tagada liidu territooriumi kaitse määratletud taimekahjustaja eest. Peale selle ei leitud rakendusotsuse (EL) 2019/1614 kohaldamise ajal määratletud taimekahjustajat ega muid liidu karantiinseid taimekahjustajaid määratletud taimedelt nende liidu territooriumile sissetoomise ajal ega pärast seda. Seepärast tuleks kõnealune erand uuesti kehtestada, kui on täidetud teatavad nõuded selle tagamiseks, et määratletud taimedel ei esine liidu karantiinseid taimekahjustajaid nende taimede sissetoomisel liidu territooriumile.
- (6) Määratletud taimi tuleks lubada liidu territooriumile sisse tuua üksnes määratud piiripunktide kaudu, et tagada tulemuslik kontroll ja vähendada kõiki fütosanitaarseid riske.
- (7) Tuleks sätestada kontrollinõuded, et tagada fütosanitaarriski kontrollimist. Piiripunktides tuleks määratletud taimedelt proove võtta ja neid analüüsida, et tagada liidu territooriumil fütosanitaarkaitse kooskõlas komisjoni rakendusmäärusega (EL) 2022/1194⁽⁶⁾ kehtestatud olemasoleva analüüsimiskavaga, sest kõnealune kava vastab kõige uuematele rahvusvahelistele standarditele.
- (8) Määratletud taimi tuleks liidu territooriumile sisse tuua üksnes siis, kui need on nõuetekohaselt märgistatud, eelkõige selleks, et näidata Liibanoni päritolu ja et määratletud taimed ei ole ette nähtud istutamiseks. See on vajalik selleks, et vältida määratletud taimede istutamist ning tagada nende identifitseerimine ja jälgitavus.
- (9) COVID-19 pandeemias ja riigisestest vägivaldsetest konfliktidest tingitud piirangute tõttu ei olnud Liibanonil kõiki vahendeid, et hinnata täielikult Akkari ja Bekaa piirkondade kahjustajastaatust, mistõttu on vaja rohkem aega selle hindamise lõpuleviimiseks. Sellest tingituna ja kuna käesolevas määruses käsitletakse konkreetset fütosanitaarriski, mida ei ole veel täielikult hinnatud, peavad selles sätestatud nõuded olema rakendusmääruse (EL) 2019/2072 artikli 7 kohaselt ajutised.
- (10) Käesoleva määrusega ettenähtud meetmed on kooskõlas alalise taime-, looma-, toidu- ja söödakomitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- 1) „määratletud taimed“ – hariliku kartuli (*Solanum tuberosum* L.) mugulad, välja arvatud istutamiseks ettenähtud mugulad, mis on pärit Liibanoni Akkari või Bekaa piirkonnast;

⁽⁶⁾ Komisjoni 11. juuli 2022. aasta rakendusmäärus (EL) 2022/1194, millega kehtestatakse meetmed taimekahjustaja *Clavibacter sepedonicus* (Spieckermann & Kotthoff 1914) Nouioui et al. 2018 hävitamiseks ja leviku ärahoidmiseks (ELT L 185, 12.7.2022, lk 47).

- 2) „määratletud taimekahjustaja“ – *Clavibacter sepedonicus* (Spieckermann & Kotthoff 1914) Nouioui *et al.* 2018;
- 3) „kahjustajavabad piirkonnad“ – Liibanonis asuvad Akkari või Bekaa piirkonnad, mille Liibanoni taimekaitseorganisatsioon on ametlikult, koosõlas fütosanitaarmede rahvusvahelise standardiga nr 4 (kahjurivabade piirkondade kehtestamise nõuded) ⁽⁷⁾ tunnistanud määratletud taimekahjustajast vabaks, ning Liibanon on neist piirkondadest komisjonile igal aastal teada andnud.

Artikkel 2

Erand keelust tuua määratletud taimi sisse liidu territooriumile

Erandina rakendusmääruse (EL) 2019/2072 VI lisa punkti 17 alapunktidest a ja b lubatakse määratletud taimi liidu territooriumile sisse tuua, kui on täidetud käesoleva määruse artiklites 3–7 ja selle lisas esitatud nõuded.

Artikkel 3

Taimepuhtuse tunnistus

Määratletud taimedega peab olema kaasas fütosanitaarsertifikaat, mis sisaldab pealkirja „Lisadeklaratsioon“ all järgmisi andmeid:

- a) lause „Vastab komisjoni rakendusmääruses (EL) 2023/1572 sätestatud Euroopa Liidu nõuetele“,
- b) igale konkreetsele eksporditud partiile vastav partii number (numbrid),
- c) kahjustajavaba piirkonna nimi, ning
- d) lisa punktis 3 osutatud registreeritud tootja(te) nimi ja registreerimisnumber.

Artikkel 4

Määratletud taimede liidu territooriumile sissetoomise nõuded

Määratletud taimed vastavad järgmistele nõuetele:

- a) sissetoomiseks liidu territooriumile on need esitatud partiidena ning iga partii koosneb ühe tootja toodetud taimedest, mis on koristatud ühest ainsast kahjustajavabast piirkonnast,
- b) määratletud taimede partiis sisalduva mulla ja kasvusubstraadi netomass ei ületa 1 %, ning
- c) taimi veetakse kottides, pakendites või muudes mahutites, mis kõik on märgistatud vastavalt artiklile 6.

Artikkel 5

Kontrollimine, proovide võtmine ja analüüsimine liikmesriikide poolt

1. Piiripunktis või muudes kontrollipunktides kohaldatakse määratletud taimede suhtes käesoleva artikli lõigetes 2–4 sätestatud identsus- ja füüsilist kontrolli.

⁽⁷⁾ Glossary of Phytosanitary Terms — Reference Standard ISPM No 4 'Requirements for the establishment of pest free areas' by the Secretariat of the International Plant Protection Convention, Rome, 2017 (Fütosanitaarterminite sõnastik – Võrdlusstandard ISPM nr 4, milles käsitletakse kahjurivabade piirkondade kehtestamise nõudeid, rahvusvahelise taimekaitsekonventsiooni sekretariaat, Rooma, 2017).

2. Määratletud taimede sümptomaatiliste ja asümptomaatiliste mugulate visuaalset kontrolli, proovide võtmist ja analüüsimist määratletud taimekahjustaja avastamiseks ja kindlakstegemiseks tehakse kooskõlas rakendusmääruse (EL) 2022/1194 I lisaga.

Proov koosneb määratletud taimede vähemalt 200 mugulast.

Kui partii on suurem kui 25 tonni, võetakse üks proov igast 25 tonnist ning veel üks proov partii ülejäänud osast.

3. Lõikes 2 osutatud visuaalse kontrolli, proovide võtmise ja analüüside tegemise ajal ning kuni analüüsitulemuste selgumiseni jäävad kõik asjaomase saadetise partiid ja kõik muud saadetised, mis sisaldavad samast kahjurivabast piirkonnast pärit partiid ja mis on asjaomase liikmesriigi pädeva asutuse kontrolli all, ametliku järelevalve alla ning neid ei tohi vedada ega kasutada.

4. Kui määratletud taimekahjustaja esinemine leiab pärast lõikes 2 osutatud analüüsi lõpuleviimist kinnitust, tuleb kõik ülejäänud määratletud taimede proovid ja analüüside tulemusel saadud materjal talletada ja nõuetekohaselt säilitada ning asjaomast partiid ei tohi liidu territooriumile sisse tuua. Kõikidest lõikes 3 osutatud ülejäänud partiidest võetakse proovid ja analüüsitakse neid vastavalt rakendusmääruse (EL) 2022/1194 I lisale.

Artikkel 6

Märgistus liidu territooriumile sissetoomiseks

1. Liidu territooriumile tuuakse sisse üksnes selliseid määratletud taimi, mis on varustatud ühes liidu ametlikus keeles kirjutatud etiketiga, mis sisaldab kõiki järgmisi elemente:

- a) märkus: „Päritoluriik: Liibanon“,
- b) kahjurivaba piirkonna nimi,
- c) tootja tunnusnumber,
- d) partii number,
- e) märged „Ei ole ette nähtud istutamiseks“.

2. Lõikes 1 osutatud etiketi on välja andnud Liibanoni taimekaitseorganisatsioon või selle organisatsiooni ametliku järelevalve all olev ettevõtja.

Artikkel 7

Jäätmete kõrvaldamine

Ettevõtjad kõrvaldavad liidu territooriumil määratletud taimede pakendamisel või töötlemisel tekkinud jäätmed sellisel viisil, et määratletud taimekahjustaja ei saa liidu territooriumil kohanduda ega levida.

Artikkel 8

Jõustumine ja kohaldamisaeg

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Seda kohaldatakse kuni 31. augustini 2026.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 25. juuli 2023

Komisjoni nimel
president
Ursula VON DER LEYEN

LISA

Artiklis 2 osutatud määratletud taimede suhtes kehtestatud nõuded, mida tuleb Liibanonis täita**1. Tootmispiirkonnad**

Määratletud taimed on toodetud kahjurivabades piirkondades, mis vastavad punktis 2 esitatud nõuetele.

2. Kahjurivabade piirkondade uuringud

Liibanoni taimekaitseorganisatsioon on teinud kahjurivabades piirkondades süstemaatilisi ja representatiivseid iga-aastaseid uuringuid määratletud taimekahjustaja avastamiseks kolme aasta jooksul enne tootmist ja tootmise ajal.

Uuringud on tehtud kahjurivabades piirkondades asuvates määratletud taimede tootmiskohtades ja nendes piirkondades koristatud määratletud taimedel.

Uuringud on hõlmanud järgmist:

- a) tootmiskohtade visuaalne vaatlus kasvuhooajal,
- b) koristatud määratletud taimede lõigatud mugulate visuaalne vaatlus määratletud taimekahjustaja sümptomite avastamiseks,
- c) sümptomaatiliste ja asümptomaatiliste määratletud taimede laborianalüüsid vastavalt rakendusmääruse (EL) 2022/1194 I lisale.

Uuringute tulemusel ei leitud määratletud taimekahjustajat ega muid tõendeid, mis osutaks sellele, et kõnealune piirkond ei ole kahjurivaba.

Liibanoni taimekaitseorganisatsioon on eelmise kalendriaasta uuringute tulemused esitanud komisjonile iga aasta 31. märtsiks.

3. Põllumajandustootjad

Määratletud taimed on kasvatatud Liibanoni taimekaitseorganisatsioonis registreeritud tootjad.

4. Istutamiseks ettenähtud sertifitseeritud määratletud taimede tootmine

Määratletud taimed on kasvatatud istutamiseks ettenähtud taimedest, mis on liidus sertifitseeritud ja sealt Liibanoni imporditud või tunnistatud Liibanoni taimekaitseorganisatsiooni poolt vabaks liidu karantiinsetest taimekahjustajatest.

5. Tootmiskohad

Määratletud taimed on kasvatatud sellistes tootmiskohtades, kus eelneva kolme aasta jooksul ei ole kasvatatud muid taimi kui punktis 4 osutatud määratletud taimed.

6. Käitlemine

Määratletud taimi on käideldud masinatega, mida kasutatakse üksnes selliste määratletud taimede käitlemiseks, mis vastavad punktides 1–5 esitatud tingimustele, või kui masinaid on kasutatud muul otstarbel, siis on need enne määratletud taimede käitlemist nõuetekohaselt puhastatud ja desinfitseeritud.

7. Ladustamine

Määratletud taimi on ladustatud ladustamisrajatistes, mida kasutatakse üksnes selliste määratletud taimede ladustamiseks, mis vastavad punktides 1–6 esitatud tingimustele, või kui rajatisi on kasutatud muul otstarbel, siis on need enne määratletud taimede ladustamist nõuetekohaselt puhastatud ja desinfitseeritud.

8. Pakendamisele ja ekspordile eelnevad analüüsid

Määratletud taimede mugulaid (sh proovis sisalduvad asümptomaatilised mugulad) on ekspordiajale võimalikult lähedal ja vahetult enne pakendamist rakendusmääruse (EL) 2022/1194 I lisa kohaselt analüüsitud eesmärgiga avastada ja kindlaks teha määratletud taimekahjustaja esinemine, ning need mugulad on tunnistanud määratletud taimekahjustajast vabaks.

9. Pakendamine

Määratletud taimede jaoks kasutatav pakkematerjal on kas uus või puhtatud ja desinfitseeritud.
